

71
NUH / NUH
OBJAVLJENA U MEKI, IMA 28 AJETA

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾ قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢﴾ أِنِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا تَعْبُدُونَ وَاطِيعُونَ ﴿٣﴾ يُغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾

U ime Allaha, Svemilosnog, Milostivog!
"Mi smo poslali Nuha narodu njegovu: 'Opominji narod svoj prije nego što ga stigne kazna bolna!'" /1/. "O narode moj", govorio je on, "ja sam vam zbilja opominjatelj jasni!" /2/. Allahu robujte i Njega se bojte i meni poslušni budite./3/ On će vam grijehе vaše oprostiti i u životu vas do određenog časa ostaviti, a kada Allahov određeni čas dođe, zaista se neće, neka znate, odgoditi." /4/

Allah, dž.š., govori o Nuhu, a.s., i kako ga je poslao njegovom narodu zapovjedivši mu da ih upozori na Allahovu, dž.š., kaznu prije nego im se desi. Ako se oni pokaju i vrte na pravi put, On će ih Svoje kazne osloboditi. Zbog toga Allah, dž.š., veli:

"Opominji narod svoj prije nego što ga stigne kazna bolna! 'O narode moj', govorio je on, 'ja sam vam zbilja opominjatelj jasni!'" To znači: objasni tu opomenu, jasno i nedvosmisleno.

"Allahu robujte i Njega se bojte", tj. ostavite ono što je Allah, dž.š., zabranio. **"I meni poslušni budite",** u onome što vam naređujem i zabranjujem.

"On će vam grijehе vaše oprostiti." Tj. ako učinite ono što tražim od vas i ako budete vjerovali u moje poslanstvo s kojim sam vam došao, bit će vam oprosteni grijesi.

"I u životu vas do određenog časa ostaviti." Tj. On će vam produljiti vaše živote¹ i On će od vas kaznu (udaljiti) otkloniti.

Allah, dž.š., veli:

"I kad Allahov određeni čas dođe, zaista se neće, neka znate, odgoditi." To znači: požurite sa činjenjem djela kojima iskazujete svoju pokornost prije nego se desi nesreća koju niko ne može spriječiti niti odgoditi. Allah, dž.š., Uzvišeni je, Koji sve potčinjava Svojoj volji, Silni - Kojem se pokoravaju sva stvorenja.

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ

قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿٥﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَاءِي إِلَّا فِرَارًا ﴿٦﴾ وَإِنِّي كَلِمًا دَعَوْتُهُمْ لَتَعْفِرَنَّهُمْ جَعَلُوا صَيْعَهُمْ فِيءًا ذَانِبًا وَمَا سَخَشُوا شَيْئًا بِهِمْ وَأَصْرًا وَأَوَّاسْتَكْبَرُوا أَسْنِكُ بَارًا ﴿٧﴾ ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ﴿٨﴾ ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٩﴾ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ﴿١٠﴾ يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ﴿١١﴾ وَيُمِدُّكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَلُ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلُ لَكُمْ أَنْهَارًا ﴿١٢﴾ مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ﴿١٣﴾ وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ﴿١٤﴾ أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا ﴿١٥﴾ وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسُ سِرَاجًا ﴿١٦﴾ وَاللَّهُ أَنْبَأُكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَأًا ﴿١٧﴾ تُرِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ﴿١٨﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ بِسَاطًا ﴿١٩﴾ لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا خِطَابًا ﴿٢٠﴾

"On reče: 'Gospodaru moj, ja sam narod svoj i noću i danju, doista, pozivao./5/. ali ga je pozivanje moje još više udaljilo./6/. I kad god sam ih pozivao da im oprostiš, prste su svoje u uši stavljali i haljinama svojim se pokrivali - bili su uporni i pretjerano oholi. /7/. Zatim sam ih ja otvoreno pozivao./8/. a onda sam im javno objavljivao i u povjerenju im šaputao./9/. i govorio: Tražite od Gospodara svoga oprost jer On, doista, mnogo prašta;/10/. On će vam kišu obilatlu slati /11/. i pomoći vas imanlima i sinovima, i dat će vam bašče, i rijeke će vam dati./12/. Šta vam je, zašto se Allahove sile ne bojte,/13/. a On vas postepeno stvara?!/14/. Zar ne vidite kako je Allah sedam nebesa, jedno iznad drugog, stvorio,/15/. i na njima Mjesec svjetlim dao, a sunce svjetiljkom učinio?/16/. Allah vas od zemlje poput bilja stvara,/17/. zatim vas u nju vraća i iz nje će vas sigurno izvesti./18/. Allah vam je Zemlju učinio ravnom,/19/. da biste po njoj hodili putevima prostranim.'/20/"

Allah nam, dž.š., kazuje o Svome robu i poslaniku Nuhu, a.s., koji se žalio svome Uzvišenom Gospodaru šta ga je sve snašlo od njegova naroda, i šta je sve trpio od njih u tom dugom vremenskom periodu koji

⁺ Objavljena nakon sure "En-Nahl".

¹ Ovo produženje nije ništa više od onoga što je Allah, dž.š., već odredio u "Ummul-Kitabu". Allah, dž.š., daje da se proživi život u smirenosti i sreći. Riječi Uzvišenog: znače do roka određenog u Ummul-Kitabu.

je trajao pedeset godina manje od hiljade. On govori šta je sve objašnjavao svome narodu, i kako ih je pozivao na jedini ispravni, pravi put, pa kaže:

"Gospodaru moj, ja sam narod svoj i noću i danju, doista, pozivao." Nisam propustio pozovati ih ni noću ni danju, sprovodeći u djelo Tvoju naredbu i nastojeći biti u Tvojim pokornosti. **"Ali ga je pozivanje moje još više udaljilo."** Kada sam ih pozvao da se približe Istini, oni su bježali od nje.

"I kad god sam ih pozivao da im oprostis prste su svoje u uši stavljali i haljinama se svojim pokrivali." Oni su zatvarali svoje uši da ne čuju ono čemu ih ja pozivam. Ovaj je ajet sličan onome u kojem Uzvišeni Allah, dž.š., obavještava o kurejševičkim nevjernicima:

"Oni koji ne vjeruju govore: 'Ne slušajte ovaj Kur'an, nego pravite buku, da biste ga nadvikali!'" (41:26) "I haljinama svojim se pokrivali", kojima su pokrivali svoje glave, da ne bi čuli ono što im on kaže. **"Bili su uporni."** Nastavljali su sa svojom mušričkom praksom. **"Pretjerano oholi."** Odbacili su potčiniti usmjerenju ka Istini.

"Zatim, ja sam ih otvoreno pozivao." Javno.

"A onda sam im javno objavljivao." Jakim glasom **"...i u povjerenju im šaputao."** Diskretno, u povjerenju, pa sam ih na razne načine pozivao kako bih polučio kod njih najbolji uspjeh.

"I govorio: 'Tražite od Gospodara svoga oprosta, jer On doista mnogo prašta.'" Pokajite se za činjenje širka i vjerujte u jednog Uzvišenog Gospodara. Pa ko se pokaje - Allah, dž.š., to će mu pokajanje primiti, ma koliko veliki bili njegovi grijesi. "On će vam kišu obilatuu slati." Redovno će vam slati kišu. Zato je mustehabb - lijepo učiti ovu suru u namazu za kišu (salatul-istiska)². Slično se prenosi i od vladara pravovjernih, Omera b. el-Hataba, r.a., koji kada se popeo na minber da održi hutbu za vrijeme klanjanja namaza za kišu, nije ništa govorio osim što je donosio istigfar (tražio oprost) i učio ajete vezane za istigfar. U te ajete spada i ovaj:

"I govorio: 'Tražite od Gospodara svoga oprosta jer On, doista, mnogo prašta'", a zatim je rekao: "Tražio sam kišu na osnovu zvijezde koja je predskazuje."

Allah, dž.š., veli:

"I pomoći vas imanijima i sinovima, dat će vam bašče, i rijeke će vam dati." Pored ovoga podstičete se još i ukoliko se pokajete Allahu, dž.š., i zatražite od Njega oprosta i pokorite Mu se, Allah će vas, dž.š., obdariti imetkom i sinovima i dat će da vam raste razno rastinje i mlijeko u izobilju. Još će vam

dati rijeke i bašče. Poslije ovoga se mijenja metod, pa se koristi metod zastrašivanja.

"Šta vam je, zašto se Allahove sile ne bojite." Allahove veličine, a ne bojite se ni kazne. **"A On vas postepeno stvara?!"** On vas je stvorio u periodima, počev od sperme, ugruška usirene krvi i fetusa.

"Zar ne vidite kako je Allah sedam nebesa, jedno iznad drugog, stvorio", i ona, kao spratovi, jedna iznad drugih.

"I na njima Mjesec svijetlim dao, a Sunce svjetiljkom učinio." Allah, dž.š., učinio je da Sunce i Mjesec različito sjaju i svako od ova dva tijela ima svoju granicu (mjeru). Noć i dan se raspoznaju po izlasku i zalasku sunca. Allah, dž.š., odredio je Mjesecu putanju i položaj i učinio da Mjesec različito sija. Ponekad se to odašiljanje svjetlosti pojača i dostigne najveću granicu, pa se potom počne smanjivati sve dok se u potpunosti ne sakrije, označavajući tako završetak mjeseci i godina. Ovaj je ajet sličan ajeterim: **"A Mjesec sjajnim i položaje mu odredio da biste znali broj godina i računanje."** (10:5)

"Allah vas od zemlje poput bilja stvara; zatim vas u nju vraća i iz nje će vas sigurno izvesti." On vas je stvorio od zemlje, a zatim će vas u nju vratiti kada umrete. Potom će vas iz nje izvesti u vrijeme prozivanja i skupljanja na Sudnjem danu, kao što vas je stvorio i prvi put.

"Allah vam je zemlju učinio ravnom." Allah ju je, dž.š., učinio prostranom, zaravnjenom i učvrstio ju je nepomičnim brdima.

"Da biste po njoj hodili putevima prostranim." Allah ju je, dž.š., u vama stvorio da biste na njoj živjeli i putovali, kretali se kuda hoćete po njenim dijelovima.

Sve je ovo dio od onoga što im je govorio Nuh a.s., ukazujući na Allahovu, dž.š., moć i veličinu u stvaranju nebesa i Zemlje, u Allahovim, dž.š., blagodatima prema njima. Samo je On Onaj Kome se nužno ibadet mora činiti, ne pripisujući Mu nikoga za druga. On nema Sebi ravna. Nema družicu niti dijete. Nema ministra, niti savjetnika. On je Uzvišeni i Veliki, neka je Slavljani i Uzvišeni.

قَالَ

قَالَ رَبِّ إِنَّمَا عَصَوْنِي وَأَبَعُوا مِنِّي زِدْهُم مِّن مَّالِهِ وَوَلَّهُهُ لِلْأَخْسَارِ ۝
وَمَكْرًا وَمَكْرًا كُبَارًا ۝ وَقَالُوا لَا تَنْزِيلَ لَكَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَّا مَاءٌ وَنَزَّلْنَا
وَلَا سَوَاءًا وَلَا يَغُوثٌ وَيَعُوقُ وَنَسْرًا ۝ وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا
وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ۝

"Nuh reče: 'Gospodaru moj, oni me ne slušaju i povode se za onima čija bogastva i djeca samo njihovu propast uvećavaju/21/. i spletke

² Poslije tevbe - kolektivnog pokajanja svih ljudi, kajanja za prekoricanje svih granica harama. U ovo spada i dova Ibn Abbasa kada je klanjao namaz za kišu u vrijeme hilafeta Omera r.a.: "Gospodaru naš, mi znamo da Ti šalješ čovjeku kaznu, samo zbog učinjenih grijeha, a tu Svoju kaznu nećeš odstraniti osim sa pokajanjem, a evo mi se kajemo."

velike snuju./22/. I govore: 'Nikako božanstva svoja ne ostavljajte, i nikako, ni Vedda, ni Suvaa, a ni Jegusa, ni Jeuka, ni Nesra ne napuštajte!'/23/. a već su mnoge u zabludu doveli, pa Ti nasilnicima samo zabludu povećaj!'/24/

Allah, dž.š., obavještava o Nuhu, a.s., da Mu je saopćio - a On je Sveznajući, Kome ništa ne promiče - da su oni, i pored spomenutog gornjeg objašnjenja i raznovrsnih metoda pozivanja, uz podsticanje i zastrašivanje, iskazali neposlušnost prema njemu i u laž ga ugonili. Slijedili su one koji su zapostavili Allahove, dž.š., naredbe. Uživali su u velikom bogatstvu, sa mnogo djece. To, nikako, nije počast od Allaha, dž.š., već postupnost i davanje određenog roka prije kazne. Zbog toga Allah, dž.š., veli:

"Oni se povode za onima čija bogatstva i djeca samo njihovu propast uvećavaju." Zatim Allah, dž.š., kaže:

"I spletke velike snuju." Svojim slijeđenjem onih ljudi koji su ih obmanuli i slagali im da su na Pravom putu i Istini. Isto će im reći na Sudnjem danu:

"Nego ste i danju i noću spletkarili kada ste od nas tražili da u Allaha ne vjerujemo i da Mu druge jednakim smatramo..." (34:33.) Zbog toga Allah, dž.š., ovdje kaže:

"I spletke velike snuju; i govore: 'Nikako božanstva svoja ne ostavljajte, i nikako ni Vedda, ni Suvaa, ni Jegusa, ni Jeuka, ni Nesra ne napuštajte.'" Ovo su imena njihovih idola koje su, pored Allaha, dž.š., obožavali. Buharija prenosi od Ibn-Abbasa svojim lancem prenosilaca: (522) "Idoli koji su bili kod Nuhovog naroda pojavili su se kod Arapa; Vedd je bio u plemenu Kelb u Dumetul-Džendel, Suva je bio idol plemena Huzejl, a Jegus plemena Murad, a potom Beni-Gatfan u Džerefu u Sebi. Jeuk je bio u Hemedanu, a Nesr u Himjeru u porodici Zu-Kila'. Ovo su imena dobrih ljudi iz Nuhovog, a.s., naroda. Kada su umrli, šejtan je zaveo njihov narod da naprave kipove i postave ih ondje gdje su sjedili, i naveo ih da ih nazovu po njihovim imenima, što su i učinili... Oni nisu obožavani prije nego što su ovi umrli i dok nije nestalo znanja. Potom su ovi kipovi počeli bivati obožavani."

Allah, dž.š., veli: **"A već su mnoge u zabludu doveli."** Kipovi koje su oni prihvatili kao božanstvo mnoge su ljude u zabludu odveli. Klanjanje tim kumirima potrajalo je stoljećima sve do ovog našeg vremena među Arapima i nearapima i ostalim narodima. El-Halil (Ibrahim, a.s.) govorio je u svojim dovama:

"...i sačuvaj mene i sinove moje da se klanjamo kumirima. Oni su, Gospodaru moj, mnoge ljude na stranputicu naveli..." (14:35) "Pa Ti nasilnicima samo zabludu povećaj." Ovo je njegova dova (Nuha, a.s.) protiv svoga naroda zbog neposlušnosti, nevjerstva i inada, kao što je i

Musa upućivao kletvu protiv Faraona i njegove svite, koja je izražena u riječima Allaha, dž.š.:

"...Gospodaru naš, uništi bogatstva njihova i zapečati srca njihova, pa neka ne vjeruju dok ne dožive kaznu bolnu." (10:88) Allah, dž.š., uslišao je dove obojice poslanika protiv njihova naroda. On je potopio Nuhov narod zbog njihovog nevjerovanja Nuha. a.s.

مَّا خَطِيئَتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأَدْخَلُوا
نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا ﴿٢٥﴾ وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْنِي
الْأَرْضَ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا ﴿٢٦﴾ إِنَّكَ إِن تَذَرْنَهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا
يَلِدُوا إِلَّا فِجْرًا كَثِيرًا ﴿٢٧﴾ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي
مُؤْمِنًا وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ الْإِتْبَارًا ﴿٢٨﴾

"I oni su zbog grijehova svojih potopljeni i u vatru će biti uvedeni i nikoga sebi, mimo Allaha, kao pomagače neće naći./25/. I Nuh reče: 'Gospodaru moj, ne ostavi na Zemlji nijednog nevjernika./26/. jer ako ih ostaviš, oni će robove Tvoje u zabludu zavoditi i samo će griješnika i nevjernika radati!'/27/. Gospodaru moj, oprostí meni, i roditeljima mojim, i onome koji kao vjernik u dom moj uđe, i vjericima i vjericama, a nasilnicima samo propast povećaj!'/28/

Allah, dž.š., veli: **"I oni su zbog grijehova svojih potopljeni."** Zbog svoje ustrajnosti u nevjerovanju i suprotstavljanju svome poslaniku.

"...Potopljeni i u vatru će biti uvedeni." Prebačeni su iz bujice potopa u žestinu džehenemske vatre.

"...i nikoga sebi, mimo Allaha, kao pomagača neće naći", neće imati nikoga ko će ih spasiti Allahove, dž.š., kazne. Ovaj ajet ima slično značenje sljedećem

"...Niko danas Allahove kazne neće pošteđen biti, osim onoga kome se On smiluje..." (11:43) Tj. onome kome se Allah, dž.š., smiluje.

"I Nuh reče: 'Gospodaru moj, ne ostavi na Zemlji ni jednog nevjernika'", tj. ne ostavi na licu Zemlje nikoga od njih niti ijedne kuće u kojoj će stanovati. Allah, dž.š., primio mu je dovu i uništio, usmrtio sve što je bilo na Zemlji, pa čak i Nuhovog, a.s., sina koji se ogradio od svog oca, i rekao:

"A on reče: 'Sklonit ću se na kakvo brdo koje će me od vode zaštititi. - 'Niko danas Allahove kazne neće pošteđen biti, osim onoga kome se On smilovao!' - reče Nuh, i val ih razdvoji, i on potopljen bi." (11:43.) Allah, dž.š., spasio je putnike u lađi koji su zajedno s Nuhom, a.s., vjerovali,

a koje je Nuh, a.s., po Allahovoj, dž.š., naredbi ukrcao na brod.

Allah, dž.š., veli:

"Jer, ako ih ti ostaviš, oni će robove Tvoje u zabludu zavoditi." Tj. ako ti bilo koga od njih ostaviš u životu, oni će zavoditi tvoje robove koji će dolaziti iza njih.

"I samo će grješnika i nevjernika rađati!" Tj. grješnika po svojim djelima, čije srce ne vjeruje. On je to kazao zbog toga što ih je dobro poznao boraveći među njima hiljadu manje pedeset godina. Zatim je rekao:

"Gospodaru moj, oprostí meni, i roditeljima mojim, i onome koji u dom moj uđe...", tj. svakome onom ko uđe u njegov dom kao vjernik. Imam Ahmed prenosi svojim lancem prenosilaca od Ebu- Seida el-Hudrija, koji je čuo Allahovog Poslanika, a.s., kako kaže: (523) "Ne druží se osim sa vjernikom i neka ne jede tvoju hranu niko osim bogobožazan." Bilježe ga također i Ebu-Davud i Tirmizi.

"...i vjericima i vjericama, a nasilnicima samo propast povećaj!" Ovo je dova upućena za sve vjernike, i obuhvaća žive i mrtve. Što se tiče onih koji su nepravdu učinili, samo im propast povećaj na dunjaluku i ahiretu.

**Ovo je kraj sažetka komentara
sure Nuh.
Allahu, dž.š., neka je hvala.**